

Téli olimpiai sportágak

Az első téli olimpiát 1924-ben, 28 évvel az első újkori nyári olimpia után rendezték Franciaországban. Két téli sport azonban már előbb bekerült az olimpiai játékok programjába: a műkorcsolya már 1908-ban, a jégkorong pedig 1920-ban olimpiai versenyszám volt, igaz, akkor még a nyári olimpia részeként. A téli olimpiákat eleinte a nyári olimpia évében rendezték, 1994-től, a 17. téli olimpiától kezdődően azonban a téli olimpiákat két évvel a nyári előtt rendezik.

A következő sportágak alkotják a téli olimpiai játékok hivatalos programját, és a NOB által használt név alapján ábécésorrendben vannak felsorolva. Három sportág több szakágat is tartalmaz. Az azonos sporthoz tartozó szakágak azonos színnel vannak jelölve.

MINTA

■ Biatlon

A biatlon összetett téli sport, amely sífutásból és lövészetből áll. A sífutás közben a versenyzőknek előre meghatározott helyeken fekvő vagy álló testhelyzetben kell a cél-táblákra löniük. A lövészetben ejtett hibákat a büntetőkörökkel vagy időbeszámítással büntetik. 1960 óta rendeznek biatlon versenyeket a téli olimpián

Bob

■ Bob

A bobnak két versenyszáma van: a kettes és a négyes bob. A kettes bobban egy kormányos és egy fékező ember, a négyesben mellettük még két plusz tolóember alkotja a csapatot. Maga a bob acélból és alumíniumból készül, szivar alakú, hátul nyitott, két pár talpon siklik. A bobversenyeket speciális pályán rendezik: egy 1200-1600 méter hosszú, lejtős, csúszdaszerű, kanyargós betonból készült pályán, amelyet műjéggel borítanak. Női bobversenyt csak 2002 óta rendeznek az olimpián, és a nők kizárólag kettes bobban versenyeznek.

■ Szkeleton

A szánkóhoz nagyon hasonló sport, csak a sportolók hason fekve, fejfelé a lejtő felé csúsznak le a pályán. Maga a sporteszköz inkább gördeszkára hasonlít, 80-120 cm hosszú, a férfiaké 33-43 kg, míg a nőké 29-35 kg. A versenyeket a szánkópályán rendezik.

■ Curling

A játékot két csapat játssza, mindkét csapat nyolc-nyolc követ csúsztathat a jégpályán egy kijelölt, kör alakú mezőbe. Az a csapat nyer, amelynek kövei a legközelebb esnek a kijelölt kör középpontjához. A kő gránitból készül, súlya 20 kg, 30 cm átmérőjű és 12 cm magas. A pálya mérete általában 5 x 50 m. Már Magyarországon is egyre népszerűbb ez a sport, az első curling-csarnokot Budapesten, a Kamaraerdőben nyitották meg.

■ Jégkorong

Az idei olimpia érdekessége, hogy ezen a tornán nem a nemzetközileg elfogadott 61 x 30 méteres pályán fognak játszani, hanem az NHL-ben (észak-amerikai professzionális jégkorongliga) megszokott, 4 méterrel keskenyebb pályán. A férfiaknál 12 csapatos tornát, míg a nőknél 8 csapatos tornát rendeznek.

■ Szánkó

A férfiaknak 1,5 km hosszú, kanyarokkal tarkított, speciális döntött kanyarú teknőpályán kell minél gyorsabban beérni a célba. A nőknek és a párosoknak ez a táv valamivel rövidebb, 800-1000 méter. A szánkó 17 cm magas, 55 cm széles, súlya körülbelül 25 kg. Az egyes szánkó 1,45 m, a páros 1,75 m hosszú. A versenyzők idejét ezredmásodpercnyi pontossággal rögzítik, így a rövid távú gyorskorcsolyával együtt ez a legpontosabban mért sportág.

■ Műkorcsolya és jégtánc

Műkorcsolyában női, férfi és páros versenyt rendeznek. Mindháromban egy ún. rövid-programot és egy kűrt kell bemutatni. A jégtánc páros sport. A versenyzőknek három táncot kell bemutatniuk: kötelező tánc, eredeti tánc és kűr. A versenyzőket mindkét sportágban pontszámok alapján értékelik, így alakul ki a végső sorrend. Külön pontokat kapnak a technikára és külön az előadásmódra.

■ Rövidpályás gyorskorcsolya

A gyorskorcsolya egyik szakága. A versenyeket a jégkorong céljára használt jégpálya közepén, egy 111,12 méter hosszú, bójákkal jelölt ovális alakú pályán rendezik. A versenyzők a kanyarokban élesen bedőlnek, a kezüket a jégre helyezve akadályozzák meg a kicsúszásukat. Három távon rendeznek külön férfi és külön női versenyeket.

■ Gyorskorcsolya

A gyorskorcsolya az első téli olimpia óta műsoron van, de a nők csak 1960-ban kapcsolódtak be a küzdelmekbe. 500, 1000, 1500, 5000 és 10000 méteres távon rendeznek versenyeket külön férfiak és nők számára, valamint van csapatverseny is. Összesen 12 számban hirdetnek győztest.

■ Alpesi sí

Az alpesi sí öt versenyszámot rejt magában: lesiklás, szuper-óriásműlesiklás (Super-G), óriás-műlesiklás, műlesiklás (slalom), kombináció. Mind az öt versenyszámban rendeznek férfi és női versenyeket is.

■ Sífutás

A kezdetektől része az olimpiai játékoknak. Kétféle stílust különböztetünk meg: klaszszikus (ilyenkor párhuzamos lécekkel futnak a versenyzők) és szabad stílusút (síkorcsolyázás). Többféle távon rendeznek versenyeket, van csapat- és váltóverseny is. Összesen 12 versenyszámban hirdetnek eredményt.

■ Síakrobatika

A síakrobatika tulajdonképpen három sportágat jelent: mogul (több, apró buckával ellátott pályán különböző figurákat kell bemutatnia a versenyzőnek), aerials (egy speciális, hatalmas negyedcsövön kell ugrásokat, szaltókat bemutatni) és a cross (különböző méretű és típusú kanyarokkal, mesterséges buckákkal tarkított pályán kell végigmenniük a síelőknak). Ez utóbbi új sportág az idei olimpián.

■ Északi összetett verseny

Az északi összetett versenyen a sportolók sífutásban és síugrásban versenyeznek. A versenyeken csak férfiak vesznek részt.

■ Síugrás

A versenyzők célja, hogy a síugró sáncról elrugaszkodva minél messzebb repüljenek. A távolságon kívül azonban az ugrás kivitelezése is fontos: az ugrás hosszára kapott ponthoz hozzáadódik az ugrás stílusára kapott pont, ez alakítja ki a végső eredményt. Az olimpián kétféle sáncról ugranak: a K90-esről és a K120-asról. Minden sánc alján van egy K-pont (kritikus pont), amelyen még az ugró leérkezése lágy, ahol a röppálya és a lejtő hegyes szögben találkozik. Ezt a K-vonal jelöli. A K90-es és K120-as versenyeken a K-vonal 90 ill. 120 méteren van. A verseny egy tréning-ugrásból és két pontozott, „éles” ugrásból áll. A síugró versenyen csak férfiak indulhatnak, ők viszont egyéni és csapatversenyben is.

■ Snowboard (hódeszka)

1998-ban szerepelt először az olimpia programjában. Három különböző versenyt rendeznek külön nők és férfiak számára: párhuzamos óriás műlesiklás, félcső és snowboardcross.